

Laaxum en de kunst van het verdwijnen

Laaxum aan de kust van de Zuiderzee – wat een prachtige naam is dat toch - is het *land's end* van Fryslân. Op het uiterste puntje van Cornwall ligt het echte Land's end, maar overal ter wereld hebben gebieden hun eigen *land's end*. Het is de aanduiding voor een fysieke geografische situatie, maar nog veel meer is deze term een uitdrukking van 'beleving' geworden. We hebben een plek nodig waar ook eens een keer alles ophoudt, of – afhankelijk van de gemoedstoestand van de pelgrim – een andere werkelijkheid zich aandient of in elk geval aan de horizon gloort. De bekende natuurvorser Jac. P. Thijsse liep in het begin van de vorige eeuw nog letterlijk onverschillig aan Laaxum voorbij, maar in de laatste decennia van de twintigste eeuw werd Laaxum het *land's end* van Fryslân met een sterke connotatie van reflectie, bezinning, heimwee en herinnering. Laaxum was opeens een *lieu de mémoire*, een plaats van herinnering, waar de mens uit de alledaagse beslommeringen kan verdwijnen. Hoe en waarom werd Laaxum een pelgrimsoord?